

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНАТОМІЯ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н6 «Ветеринарна медицина»
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра	Кафедра нормальної та патологічної морфології і фізіології
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	11 кредити ЄКТС / 330 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Савчук Любов Броніславівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-normalnoji-ta-patologichnoji-fiziologiji-i-morfologiji.html Електронна пошта: lyuba.savchuk.2015@ukr.net Номер телефону: +38(097) 192-54-16
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова.
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення дисципліни «Анатомія свійських тварин» здобувач має володіти знаннями базових біологічних дисциплін, передбачених шкільною програмою.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg , http://surl.li/foccn Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають

	дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Анатомія свійських тварин» є вивчити будову і розвиток тіла домашніх тварин, в світлі причинної обумовленості і видової специфічності. На сучасному стані анатомія є наукою про форму, закономірності будови окремих органів, систем і організму. Дисципліна «Анатомія свійських тварин» займає провідне місце в системі підготовки фахівців ветеринарної медицини, формуючи у здобувачів вищої освіти уяву про організм, як єдине ціле. Його будова визначається у взаємозв'язку органів, їх апаратів і систем, а також взаємообумовленість будови і функції на фоні розвитку в онто- та філогенезі у різних видів свійських тварин.

У процесі вивчення дисципліни «Анатомія свійських тварин» у здобувачів формуються наступні компетентності:

ІК.	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 03.	Знання та розуміння предметної галузі та професії.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК 01.	Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
СК 02.	Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
СК 03.	Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.
СК 05.	Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.

СК 14.	Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.
Окрім цього передбачено формування соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку. Зокрема: самопрезентація в новому колективі, здатність керувати емоціями, уміння реагувати на критику, творче мислення, робота в команді, знання професійної етики, міжособистісне спілкування, відповідальність (soft skills); системне мислення, компетентність випередження, нормативна компетентність, компетентність співпраці, компетентність самоусвідомлення, компетентність критичного мислення (greencomp).	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Вступ. Поняття про анатомію, її місце серед біологічних наук. Будова кістки, як органа.	
Тема 2. Будова апарата руху. Анатомія осьового скелета.	
Тема 3. Будова скелета голови.	
Тема 4. Будови скелета грудної кінцівки.	
Тема 5. Будови скелета тазової кінцівки.	
Тема 6. Типи з'єднання кісток скелета. З'єднання осьового скелета.	
Тема 7. З'єднання периферичного скелета.	
Тема 8. Загальна характеристика скелетної м'язової системи. Фасції. Шкірні м'язи. М'язи голови, шиї, тулуба і хвоста.	
Тема 9. М'язи грудних кінцівок.	
Тема 10. М'язи тазових кінцівок.	
Тема 11. Система органів шкірного покриву та її похідних.	
Тема 12. Загальні принципи будови нервової системи. Центральна нервова система.	
Тема 13. Периферична нервова система. Вегетативна нервова система.	
Тема 14. Будова органів чуття.	
Тема 15. Загальна характеристика і розвиток серцево-судинної системи. Будова серця.	
Тема 16. Будова кровоносних судин. Закономірності ходу і галуження судин, їх морфо функціональна характеристика.	
Тема 17. Артерії великого та малого кола кровообігу. Дуга аорти.	
Тема 18. Артерії голови, тулуба та кінцівок.	
Тема 19. Вени великого і малого кіл кровообігу. Особливості кровообігу у плода.	
Тема 20. Загальна характеристика лімфатичної системи.	
Тема 21. Органи кровотворення та імунного захисту.	
Тема 22. Поняття про нутрощі і їх розподіл на апарати, які виконують різні функції. Загальні закономірності будови внутрішніх органів. Порожнини тіла.	
Тема 23. Відділи і органи апарату травлення. Головна кишка.	
Тема 24. Передня кишка. Будова однокамерного і багатокаммерного шлунків.	
Тема 25. Застінні травні залози.	
Тема 26. Морфо функціональна характеристика товстого відділів кишечника.	
Тема 27. Функціональна морфологія органів дихання. Основні дані онто- і філогенезу.	
Тема 28. Анатомія органів сечовиділення. Значення органів сечовиділення, їх морфо функціональна характеристика.	
Тема 29. Органи розмноження самця.	
Тема 30. Органи розмноження самки.	
Тема 31. Особливості будови тіла свійської птиці.	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
РН 01.	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

PH 03.	Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
6. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), навчальна практика (НП), самостійна робота (СР).	
7. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемнопошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, проєктування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проєктування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
8. Методи та критерії оцінювання	
8.1 Критерії оцінювання	
В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або 100 балів (якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік). На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю – екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201 та робочої програми з даної дисципліни.	
8.2 Методи оцінювання	
Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), самоаналіз.	
9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
Засоби навчання	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: - мультимедійне обладнання. - комп'ютерна система та мережа. - презентаційний матеріал лекцій та лабораторних занять. - практикуми, посібники, підручники, конспекти лекцій, методичні рекомендації до лабораторних занять і самостійної роботи. - ілюстративні кольорові стенди.

Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Бібліотека Вернадського http://www.nbu.gov.ua/ 2. http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/Anatomiya-s.g.-tvarin.pdf 3. https://uk.wikipedia.org/wiki 4. https://nmcbook.com.ua/videokurs-anatomiia-tvaryn/ 5. Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2025/opp-m-vet.pdf?v=03 6. Електронний навчальний курс «Анатомія свійських тварин» http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1450